

**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2010 m. gruodžio 22 d. (03.01)
(OR. en)**

**18150/10
ADD 1**

**TELECOM 158
MI 563
COMPET 447
ENV 884
JAI 1088**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2010 m. gruodžio 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Pierre de BOISSIEU
Dalykas:	Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos viešųjų paslaugų sąveikumo užtikrinimas“ 1 priedas

Delegacijoms pridedamas Komisijos dokumento COM (2010) 744 galutinis 1 priedas.

Priedama: COM (2010) 744 galutinis 1 priedas

EUROPOS KOMISIJA

Bruxelles, le 16.12.2010
COM(2010) 744 final

1 priedas

1 priedas

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos viešųjų paslaugų sąveikumo užtikrinimas“

Europos viešųjų paslaugų
Europos sąveikumo strategija

ĮVADAS IR PAGRINDINIAI FAKTAI

1. Šiame dokumente apžvelgiama Europos Komisijos Informatikos generalinio direktorato parengta Europos sąveikumo¹ strategija. Europos sąveikumo strategijos tikslas – užtikrinti veiklos pagrindą ir nustatyti svarbiausius veiksmus, reikalingus norint didinti Europos viešojo administravimo institucijų sąveikumą įvairiose šalyse ir skirtinguose sektoriuose, taip pat tobulinti jų mainus ir gerinti bendradarbiavimą teikiant Europos viešąsias paslaugas². Strategija parengta įgyvendinant IDABC³ programą ir užbaigta po viešų konsultacijų pagal ISA⁴ programą, pagal kurią strategija yra įgyvendinama.
2. Šiuo dokumentu siekiama:
 - trumpai apžvelgti rengiant Europos sąveikumo strategiją taikytą požiūrį ir metodą, kad būtų atspindėti valstybių narių prioritetai;
 - pateikti rekomendacijas, pagrįstas dviem ataskaitomis, paskelbtomis rengiant Europos sąveikumo strategiją:
 - a. 2009 m. gegužės mėn. paskelbta ir 2009 m. birželio 26 d. valstybių narių IT vyriausiųjų pareigūnų susitikime pateikta galutine pirmojo etapo ataskaita, kurioje apibendrintos šio pirmojo etapo pabaigoje padarytos išvados: bendra vizija, problemų sąrašai, tikslinės sritys, sąveikumo prioritetai ir tikslai, taip pat galimas scenarijų kūrimo metodas antrajame projekto etape;
 - b. 2010 m. gegužės mėn. paskelbta galutine antrojo etapo ataskaita, kurioje dėmesys sutelktas į pačią Europos sąveikumo strategiją ir pristatyti skirtingi Europos sąveikumo strategijos lygmenys (bendrasis, atskirų dalių ir tikslinių sričių), taip pat veiksmai, pagrįsti scenarijų vertinimu – visa tai sudaro būsimos strategijos pagrindą;
 - pateikti Komisijos pasiūlytą ir valstybių narių IT vyriausiesiems pareigūnams pritarus nustatytą Europos sąveikumo strategijos bendrą strateginį požiūrį.
3. Viešojo administravimo institucijų sąveikumas, būtinas norint užtikrinti Europos integraciją, yra susijusi su pagrindiniais Europos Sąjungos tikslais. Valstybės narės ir galutiniai naudotojai labai suinteresuoti panaikinti kliūtis, kad viešąsias paslaugas būtų lengva teikti tarpvalstybiniu mastu ir skirtinguose sektoriuose. Galutiniai naudotojai yra šių paslaugų gavėjai, o Europos viešojo administravimo įstaigos – pagrindiniai Europos sąveikumo strategijos įgyvendinimo partneriai. Todėl siekiant plėtoti Europos sąveikumo strategiją, aktyvesnis šių pagrindinių dalyvių bendradarbiavimas ir įsipareigojimas yra būtinas.
4. Sąveikumo klausimai – ne tik technologiniai; jie apima įvairius aspektus, tokius kaip sąveikumo tarpvalstybinės ir keliems sektoriams taikomos teisinės bazės trūkumas, nepakankamas informuotumas ir politinės valios trūkumas arba susitarimo dėl būtinų valdymo struktūrų nebuvimas.

¹ Teikiant Europos viešąsias paslaugas sąveikumas – atskirų ir skirtingų organizacijų gebėjimas bendrai veikti siekiant abiem šalims naudingų ir sutartų tikslų, įskaitant informacijos ir žinių mainus tarp organizacijų, atliekant veiklos procesus, kuriuos jos gali vykdyti, duomenų mainams naudojant tų organizacijų IRT sistemas.

² Europos viešojo paslauga yra tarpvalstybinė viešojo sektoriaus paslauga, kurią viešojo administravimo institucijos teikia viena kitai arba Europos įmonėms ir piliečiams.

³ 2004 m. balandžio 21 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas dėl suderinto paneuropinių e. valdžios paslaugų teikimo valstybės valdymo institucijoms, verslo subjektams ir piliečiams.

⁴ 2009 m. rugsėjo 16 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas dėl Europos viešojo administravimo institucijų sąveikumo sprendimų.

5. Jei nebus suformuluotas visapusiškas požiūris į sąveikumą, esama pavojaus, kad valstybės narės gali imtis nesuderinamų sprendimų, todėl ne tik nebūtų pasinaudota galimybėmis didinti našumą ir taupyti, bet ir būtų sukurta naujų kliūčių teikti Europos viešąsias paslaugas vidaus rinkoje.
6. Siekiant įveikti šiuos sunkumus, 2008 m. birželio mėn. valstybių narių IT vyriausieji pareigūnai ir Europos Komisijos atstovai antrajame metiniame susitikime susitarė, kad Europos sąveikumo strategija bus kuriama pagal IDABC programą – taip bus siekiama įvertinti, ko reikia, kad padidėtų Europos viešųjų paslaugų sąveikumas.
7. Kai Europos sąveikumo strategija bus galutinai priimta, ji taps pagrindiniu ES naujosios ISA programos (2010–2015), o galbūt ir kitų ES iniciatyvų skatinamuoju veiksmu. Be to, Europos sąveikumo strategija turės įtakos valstybių narių veiklai sąveikumo srityje.
8. Galutinėje pirmojo etapo ataskaitoje (žr. 2 punktą) pateikta valstybių narių IT vyriausiųjų pareigūnų patvirtinta vizija. Ji skamba taip:

„2015 m. sąveikumas padėjo smarkiai pagerinti Europos viešųjų paslaugų teikimą:

 - užtikrintas tinkamai organizuotas valdymas ir procesai vadovaujantis Europos Sąjungos politika ir tikslais;
 - užtikrintas patikimas keitimasis informacija, pagrįstas suderintomis darniomis ir koordinuojamomis sąveikumo iniciatyvomis, įskaitant teisinės sistemos sukūrimą, sąveikumo sistemų plėtrą ir susitarimus dėl sąveikumo standartų ir taisyklių.“
9. Po 2009 m. birželio mėn. surengto trečiojo valstybių narių IT vyriausiųjų pareigūnų susitikimo ši vizija buvo sukonkretinta ir suformuluoti devynių tikslinių sričių tikslai. Remiantis Komisijos pasiūlymu buvo nuspręsta devynias tikslines sritis sugrupuoti į tris dalis – *Patikimas keitimasis informacija*, *Sąveikumo struktūra* ir *Naujų ES teisės aktų IRT aspektų vertinimas* – ir dvi pagalbinės priemonės – *Informuotumo apie sąveikumą didinimas* ir *Geriausios patirties mainai*.
10. Galutinėje antrojo etapo ataskaitoje (žr. 2 punktą) siūloma parengti kiekvienos dalies ir kiekvienos pagalbinės priemonės veiksmų planą, kurį sudarytų keletas scenarijų ar konkrečių veiksmų.
11. Komisija parengė apibendrinimą, kuriame dėmesys sutelkiamas į pagrindines strategines kryptis siekiant reikiama kryptimi nukreipti su atskiromis dalimis susijusią veiklą ir pagalbinės priemonės. Remdamasi šiuo apibendrinimu Komisija siūlo Europos sąveikumo strategijos bendrą strateginį požiūrį, taip pat dalių ir pagalbinių priemonių lygmens konkrečias strategines kryptis.
12. Komisija siūlo derinti bendrąjį ir sektorių principus, kad būtų užtikrinta abipusė nauda; tuo tikslu numatoma bandyti ir nuolat tobulinti esamas sistemas ir gaires atsižvelgiant į konkrečius poreikius, taip pat kurti papildomas paslaugas ir priemonės remiantis aiškiai apibrėžtais poreikiais.
13. 2009 m. lapkričio mėn. surengtame ketvirtajame susitikime valstybių narių IT vyriausieji pareigūnai pritarė požiūriui į antrąjį Europos sąveikumo strategijos projekto etapą ir jo metodui, taip pat Komisijos pasiūlymui.
14. Komisijos pasiūlymas ir IT vyriausiųjų pareigūnų ketvirtojo susitikimo išvados – tai bendras strateginis požiūris, kuriuo artimiausiais metais bus grindžiama ISA programos, o galbūt ir kitų ES iniciatyvų darbo programa.

EUROPOS SĄVEIKUMO STRAŽĖGIJOS BENDRAS STRATEGINIS POŽIŪRIS

Komisija siūlo derinti du požiūrius, kuriais būtų grindžiami Europos sąveikumo veiksmai trijose dalyse ir įgyvendinant dvi pagalbines priemones, kurie minimi toliau.

14.1. **Bendrasis principas**

- Atsižvelgiama į politines aplinkybes ir jų raidą – strategija „Europa 2020 m.“ ir Europos skaitmeninė darbotvarkė.
- Kuriamos įvairios priemonės, tokios kaip Europos sąveikumo strategija, Europos sąveikumo sistema, struktūros gairės ir kiti metodai bei gairės.
- Naujų siūlomų ES teisės aktų IRT aspektų vertinimas.

14.2. **Sektorių principas**

- Įgyvendinant sektorių projektus vykdomas darbas tam tikrose srityse (pvz., semantikos, pasitikėjimo ir privatumo ar struktūros) ir taip suteikiama galimybė spręsti sąveikumo problemas. Taikant šį principą, bus galima esamas sistemas ir gaires patikrinti atsižvelgiant į konkrečius poreikius, taip pat užtikrinti, kad naujos paslaugos ir priemonės būtų kuriamos remiantis aiškiai apibrėžtais poreikiais.
- Konkrečiame sektoriuje kuriant naujas paslaugas ir priemones, turėtų būti atsižvelgta į galimybę tokius sprendimus pakartotinai naudoti ir kituose sektoriuose.

Abu šiuos principus pritaikiusi kiekvienos dalies tikslams, Komisija siūlo dėmesį sutelkti į tokią veiklą:

14.3. **Dalis „Patikimas keitimasis informacija“**

- ES ir valstybių narių lygmeniu įgyvendinti keletą politiškai svarbių konkrečių sektorių projektų;
- toliau ES lygmeniu remti pastangas užtikrinti pagrindinių priemonių, tokių kaip e. tapatybė, e. parašas ir pan., sąveikumą;
- toliau taikyti Europos semantinio sąveikumo centro (SEMIC) požiūrį ir metodiką;
- siekti atverti bazinius registrus, atsižvelgiant į susijusią geriausią patirtį, galimus susijusius pavojus ir galimybes, taip pat į pagrindinių suinteresuotųjų šalių įvairius poreikius ir lūkesčius.
- siekti sukurti ES viešojo administravimo institucijų teikiamų paslaugų jungtinį katalogą.

Kai kurie su šios dalies taikymu susiję uždaviniai:

Pirma, kaip į veiklą įtraukti sektoriaus atstovus, standartizacijos organizacijas ir kitas suinteresuotąsias šalis?

Antra, prieš imantis bet kokios iniciatyvos kurti paslaugų katalogą, Komisija siūlo įvertinti valstybių narių pasirengimą dalyvauti ir tai, kiek toks katalogas padėtų padidinti valstybių narių sąveikumą. Be to, būtina nustatyti ir išnagrinėti šios srities geriausios patirties atvejus.

14.4. **Dalis „Sąveikumo struktūra“**

- Kurti bendrą sąveikumo struktūros viziją, visų pirma apibrėžti jos apimtį ir bendrą infrastruktūros paslaugų ir bendrų sąsajų standartų poreikį;
- teikti rekomendacijas apie struktūros sritis, kuriose valstybės narės turi bendrų interesų;
- užtikrinti, kad kurdama paslaugas, kuriomis naudosis valstybės narės, Komisija sistemiškai pakartotinai naudotų struktūrinius elementus. Būtų galima pakartotinai naudoti ir tobulinti esamus infrastruktūros paslaugų sudedamąsias dalis (EIIS)⁵, taip pat bendrosios paskirties prietaikas (IMI⁶, išankstinio perspėjimo sistemas, dotacijų valdymą ir pan.). Be to, galėtų būti sukurtas struktūrinių elementų, kuriais gali pakartotinai naudotis valstybės narės ir Komisija, katalogas; prie jo kūrimo galėtų prisidėti ES ir valstybės narės.

14.5. **Dalis „Naujų ES teisės aktų IRT aspektų vertinimas“**

- Kurti gaires ir metodikas Komisijos ir valstybių narių lygmeniu;
- išmėginti šių gairių naudingumą, jas taikant konkrečioms atvejams, susijusiems su politikos formuotojais ir teisės bei IRT ekspertais;
- užtikrinti, kad gairės ir metodikos būtų nuolat tobulinamos remiantis įgyta patirtimi;
- užtikrinti IRT aspektų vertinimo veiklos platų taikymą, siekiant formuoti sistemiškesnį požiūrį, kai esama teisės aktų pakeitimų (pvz., su IRT susijusių teisės aktų pakeitimai ar papildymai).

14.6. **Pagalbinė priemonė „Informuotumo apie sąveikumą didinimas“**

- Parengti bendrą komunikacijos požiūrį;
- rengti informavimo kampanijas, iš pradžių skirtas sprendimus priimantiems pareigūnams, paskui palaipsniui pereinant prie pagrindinės veiklos ir techninių lygmenų;
- kurti viešojo administravimo institucijoms skirtą savo veiklos vertinimo priemonę ar modelį sąveikumo lygmeniui įvertinti.

14.7. **Pagalbinė priemonė „Dalijimasis geriausia patirtimi“**

- Siekti susieti esamas ES bendradarbiavimo sistemas ir užtikrinti naudojamų sistemų tvarumą;
- kai reikia užtikrinti, kad esamos ES lygmens bendruomenės dalytųsi geriausia patirtimi ir pakartotinai naudotųsi bendrais sprendimais;
- remti naujų bendruomenių, susidarančių dėl kitos sąveikumo veiklos, kūrimą.

Nustatytas šios pagalbinės priemonės iššūkis – kaip bendradarbiauti su kitų panašių iniciatyvų vykdytojais?

⁵ EIIS – Europos sąveikumo infrastruktūros paslaugos.

⁶ IMI – Vidaus rinkos informacinė sistema.

14.8. Iki šio nustatyti galimi pavojai ir galimybės:

- suinteresuotųjų šalių parama, įsipareigojimas ir dalyvavimas yra labai svarbūs taikant projektais grindžiamą požiūrį į sąveikumą. Siekiant sėkmingai įgyvendinti Europos sąveikumo strategiją, sektorių ir sąveikumo ekspertai turės bendradarbiauti ES ir valstybių narių lygmeniu;
- vaisingas bendradarbiavimas su sektoriaus atstovais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis;
- pažangių technologijų (pvz., nuotolinių išteklių kompiuterijos ir pan.) poveikis Europos sąveikumo strategijai ir jos įgyvendinimui.

TOLESNI VEIKSMAI

15. Kitas iššūkis – remiantis Europos sąveikumo strategija įgyvendinti konkrečius projektus ir pasiekti nustatytus rezultatus. Projektai daugiausiai bus vykdomi pagal ISA darbo programą.
16. Rengiant ISA darbo programą bus apibrėžti ir pradėti vykdyti įvairūs Europos sąveikumo strategijos įgyvendinimo veiksmai. Bus nustatyti projektų vadovai ir apibrėžti atskirų veiksmų tikslai siekiant reikšmingos pažangos įgyvendinant kiekvienoje sąveikumo dalyje nustatytus tikslus.
17. Tinkama projektų stebėseną ir atskaitomybę padės įgyvendinti sąveikumo iniciatyvas – bus suformuluotos tinkamos kiekvieno veiksmo vertinimo priemonės, pvz., pagrindiniai veiklos rodikliai. Stebėseną ir atskaitomybę padės veiklą vertinti pagal tikslinius rodiklius, taip pat vertinti, ar įgyvendinami nustatyti veiksmų tikslai.
18. Bus naudojama visapusiška portfelio valdymo sistema, kad būtų suformuluota bendra pozicija ir kad būtų parengtas kiekvieno vykdomo ar numatomo veiksmo planas. Portfelio valdymas suteiks galimybę įvertinti įvairius projekto portfelio aspektus, kad kiekvieną veiksmą būtų galima įvertinti atsižvelgiant į Europos sąveikumo strategiją; be to, bus aiškiai nurodyta, kurie veiksmai prisideda prie sąveikumo vizijos įgyvendinimo. Atsižvelgiant į bendrą vaizdą, kiekvieno veiksmo santykinės sąnaudos gali būti įvertintos pagal galimą to veiksmo indėlį. Pavyzdžiui, kai kurie veiksmai gali būti labai naudingi, tačiau jų rizikos lygmuo – nepriimtinas. Kiti veiksmai gali būti apibrėžti iš naujo, siekiant pakeisti jų rizikos aprašą.
19. Tinkamai valdant portfelį bus galima baigtinius išteklius, riziką, apimtį ir laiką reikiamai suderinti su tokiais numatomais rezultatais kaip aplinkos pokyčiai (įskaitant politinius ir kitus suinteresuotųjų šalių prioritetus, atsispindinčius atnaujintuose strategijos tiksluose). Kitas svarbus su projekto valdymu susijęs veiksmas – bendravimas su suinteresuotosiomis šalimis projekto portfelio klausimais.

